

centre for addictology

Psychiatric Clinic / 1st Medical Faculty
Charles University
Ke Karlovu 11 / 120 00 Prague 2 / Czech Republic
tel.: + 420 224 965 035 / fax: + 420 224 965 035
www.addictology.org / info@adiktologie.cz

Pilotní projekt substituční léčby ve výkonu trestu odnětí svobody

MUDr. Tomáš Zábranský, Ph.D.

Prim. MUDr. Petr Popov

XII. konference SLNN a 45. AT konference
22. května 2006

Struktura prezentace

- Drogy a vězeňství
- Substituční léčba a vězeňství
- Mezinárodní dohody
- Historie zavádění v ČR
- Základní parametry pilotního programu
- Kontakty

Drogy a vězeňství

- Drogy jsou trvalým problémem systémů omezení osobní svobody všude na světě
  - „Nuda v krimu“
  - Sepětí drogové a kriminální scény – přenos zkušeností „z civilu“
- Až na výjimky není zajištěna nepřerušovaná dostupnost
- Vyšší ceny než „na svobodě“
- Špatná dostupnost injekčních pomůcek zvyšuje počet jejich užití („až do ztupění, pak nabrousíme a jedeme znova“) a tedy pravděpodobnost přenosu infekčních nemocí
- Podobně jako na svobodě je „nulová tolerance“ přitažlivým sloganem, ale nedosažitelným cílem

Substituční léčba ve vězení: paradigma

- „Ve vězeních se vyskytuje ve velké míře právě „klasická“ skupina ideálních pacientů substituční léčby pro tento typ terapie: ti, kteří selhali v jiných typech léčby, ti, kteří nechtějí žít zcela bez psychotropních látek a ti, kteří jsou fyzicky a sociálně handicapováni. Pacient může být zastižen v libovolnou dobu a tak lze vydávání metadonu i testy moči provádět bez jakýchkoliv problémů. Hlavní cíl uvěznění – „přimět delikventa vést život tak, aby se nedopouštěl dalších zločinů“ (což neznamená nutně absolutní abstinenci) – se shoduje s jedním z cílů metadonové / substituční léčby.“

Mezinárodní dohody a doporučení o dostupnosti metadonové léčby ve výkonu vazby a trestu odnětí svobody

- „... doporučuje uživatelům drog ve vězení zpřístupnit služby ve stejné míře a spektru jako na svobodě, a to způsobem, který by nenarušoval soustavné a komplexní úsilí udržet drogy mimo věznice (Council Recommendation, 2003)
- „...vězni, kteří byli pacienti metadonové léčby v období před uvězněním, by měli mít metadonovou léčbu přístupnou i ve vězeních. V zemích, kde je metadonová léčba závislým na opiátech poskytována na svobodě, měla by být poskytována i ve vězeních...“ (WHO 1993)
- „...poskytnout a zajistit přístup k substituční léčbě, a to se zvláštním důrazem na vězeňské prostředí..“ (Evropský Parlament 2004)
- WHO. (1993). Guidelines on HIV Infection and AIDS in Prison . Geneve: WHO. Notes: <http://www.unaids.org/publications/documents/sectors/prisons/una9947e.pdf>
- COUNCIL RECOMMENDATION of 18 June 2003 on the prevention and reduction of health-related harm associated with drug dependence (2003/488/EC)
- Evropský Parlament (2004). Doporučení Evropského Parlamentu Radě a Evropské komisi k protidrogové strategii EU (2005–2012) (2004/2221(INI)). Notes: <http://www.drogy-info.cz/article/view/1690>
- atd. atd. (UNAIDS, specializované agentury EU...)

ČR

- ❑ Doporučení programu PHARE, (závazně) přijatá usnesením vlády: 2001
- ❑ Strategie protidrogové politiky 2001-2005
- ❑ Strategie protidrogové politiky 2006-2009
- ❑ Příslušné akční plány
- ❑ Pilotní program spuštěn k 1. dubnu 2006

Pilotní projekt

- Zodpovídá ZS GŘVS ČR
- Připraven ve spolupráci se SLNN ČLS JEP (Popov, Řehák, Záborský)
- Probíhá ve dvou zařízeních VTOS:
  - Vazební věznice Praha Pankrác
  - Věznice Příbram
- Nezahrnuje vazbu (ale nevylučuje provádění SL v ní)

Pilotní projekt

- Předpokládaná kapacita 20+20 osob
- Lékem první volby metadon, buprenorfin jen v mimořádných případech
- Platí standardy MZ + prováděcí standardy, vydané ZS GRVS
- **Vazební věznice Praha-Pankrác**
  - MUDr. Věra Kodešová – tel.: 261032580
- **Věznice Příbram**
  - MUDr. Jiří Pokorný – 318 626 256 (ordinace);
v urgentních případech prim. MUDr. Zdeněk
Súcha – 602-786 420 (služební mobil),
sucha.zdenek@tiscali.cz.

Děkuji za pozornost!

---

www.adiktologie.cz
twz@adiktologie.cz